

WIADOMOŚCI MAZURSKIE

Nr. 16.

6-7 września 1945 r.

Rok I.

Jednością silni!

Odgłosy, dochodzące nas z Warszawy, o wspaniałym przebiegu Zjazdu Uczestników Walki Zbrojnej z okupantem, mowy wygłoszone z tej okazji przez najwyższych dostojników państwowych i przedstawicieli organizacji i partii politycznych, świadczą nie tylko o tym, że wśród naszego społeczeństwa tkwi głęboko zakorzenione zrozumienie potrzeby jedności, ale także zrozumienie, że tak jak z bronią w rękę, bez względu na różnice organizacyjne walczyliśmy z odwiecznym wrogiem germańskim, tak i teraz musi nastąpić zjednoczenie wszystkich żywotnych sił Narodu, dla wzięcia udziału w odbudowie naszej Ojczyzny. Rząd Jedności Narodowej szlachetnym gestem włości ojcowskiej podaje dłoń wszystkim dzieciom Polski, bez względu na ich przekonania i dotychczasową przynależność organizacyjną. Wzywa wszystkich do udziału w pracy powszechnej nad odbudową naszej Ojczyzny. I rzeczywiście, każdy uczciwy Polak musi dojść do przekonania, że ciąży na nim obowiązek wspólnej pracy Ojczyźnie, że jego miejsce jest w Polsce, w której, jak długa i szeroka, wre już pionierska praca milionów dobrych obywateli Rzeczypospolitej. Nowa demokratyczna Polska musi być Polska pracujących Polaków! W Polsce nie może być miejsca dla leniuchów, złodziejów, spekulantów i szabrowników. (n).

Ze swiata (2.VIII.1945.)

London. (Polpress.) Do Singapuru wpływają dalej brytyjskie jednostki wojenne. Pierwszy brytyjski statek na tych wodach «Cleopatra» został spotkany przez oddział kontrtorpedowców japońskich.

Waszyngton. (Polpress.) Utworzy się tu specjalną komisję, w skład której wejdą przedstawiciele U.S.A., Wielkiej Brytanii, Chin i Francji. Komisja ta badać będzie muzea i archiwa japońskie celem zbadania zbrodni i zbrodniarzy wojennych.

Tokio. (Polpress.) Agencja «Domei» donosi, że japońskie partie demokratyczne przygotowują się do mających nastąpić wyborów.

London. (Polpress.) Dnia 4. 9. przybyli do Londynu premier czechosłowacki Firlinger i Jan Masaryk.

London. (Polpress.) Rząd gen. Franco dostał wiadomości o żądaniu wielkich mocarstw, żeby wojska hiszpańskie opuściły międzynarodową strefę Tangieru. Strefie tej przywrócone zostają prawa suwerenne sultana z Marokko.

Z kraju

Lódź. Specjalny przewód sądowy w Łodzi rozpatrzył sprawę Mariana Kubika, volksdeutscha, pochodzącego z ziemi łódzkiej. Kubik był za czasów

okupacji członkiem Rady Gminnej i na każdym kroku prześladował Polaków. Niejedna osoba z jego powodu zawędrowała do obozu koncentracyjnego. Marian Kubik został skazany na karę śmierci.

Warszawa. Dnia 4. 9. złożył ambasador angielski wraz z podsekretarzem ambasady, wizytę ministrowi Informacji i Propagandy Matuszewskiemu. W rozmowie poruszono wydanie dziennika informacyjnego o W. Brytanii oraz wydanie dziennika inform. o Polsce w Anglii. Poruszono też kwestię wymiany kulturalnej, prasowej i kinowej.

Z życia Okregu.

Izba Rzemieślnicza oczekuje z niecierpliwością zapowiadanej akcji udzielania kredytów przez Bank Związku Spółek Zarobkowych. Podobna akcja byłaby niezwykle pożyteczna dla odbudowy rzemiosła w Okregu Mazurskim. (B)

Izba Rzemieślnicza w Olsztynie – Pieniężnego 15 – zorganizowała dalsze cechy: zegarmistrzów, jubilerów, malarzy, stolarzy, fotografów i introligatorów.

Nie wszystkie jeszcze domy mają swoich administratorów-gospodarzy, którzy załatwialiby wszelkie sprawy urzędowe: z Zarządem Miejskim, Elektrownią, Wodociągami itp. Zgłaszają się np. kominiarze z rachunkami bieżącymi za czyszczenie kominów. Nasuwa się więc pytanie, kto jest zobowiązany do uregulowania tych rachunków? (B)

Nowopowstałe Tow. Muz. w Olsztynie rozpoczyna już część swojej działalności, a mianowicie uruchamia Szkołę Muzyczną przy ul. Myśliwieckiej 10 i organizuje stale koncerty w Teatrze. Egzamininy wstępne do Szkoły odbędą się w dniach 3-5 września o godz. 16-18, a w niedzielę 9 września o godz. 11 nastąpi uroczyste otwarcie Szkoły, połączone z audycją muzyczną. Pierwszy koncert Tow. Muz. odbędzie się w piątek 7 września o godz. 19 w Teatrze (program poświęcony pieśni polskiej oraz utw. Chopina). Następne koncerty będą się odbywać w każdy piątek.

Dnia 2-go września b. r. w sali Teatru Miejskiego w Olsztynie odbył się wieczór literacko-muzyczny, zorganizowany przez S. L. i „Wici”. Niezwykle wzruszający był moment, kiedy dzieci warmijskie i mazurskie śpiewały polski hymn państwowy, a następnie pieśni warmijskie. W dalszej części wieczoru recytowano kilka wierszy i utworów literackich, których autorami byli miejscowi działacze warmijscy i mazurscy. Duże zainteresowanie wypełnionej po brzegi sali wzbudziła impresja ideologiczno-literacka p. t. „Chłopi idą”, wygłoszona przez ob. F. Murawę i P. Bronikowskiego. Część koncertowa dopełniła całości wieczoru.

Przy Wojewódzkim Związku Ogrodniczym istnieje sekcja Handlowa, której zadaniem będzie sprowadzanie nasion i sadzianek, niezbędnych w ogrodnictwie. Sekcja ta sprowadza także do Olsztyna warzywa i sprzedaje je na wolnym rynku po cenach konkurencyjnych. W tych dniach dostanie sekcja własny samochód. Mamy więc nadzieję, że w niedługim czasie na rynku olsztyńskim pojawią się jarzyny, będące dostępne dla wszystkich mieszkańców, a których nam niestety tak bardzo brak.

W nowo kształtującym się naszym życiu społecznym tolerujemy, niestety, wiele plag godzących w byt gospodarczy naszego kraju, w zdrowie moralne i fizyczne narodu. Jedną z nich jest — bimber. Bimber, to wódka, wyrabiana domowym sposobem, którego produkcja jest przestępstwem, surowo karanym przez prawo państwowe. Ale, jak dotąd, przeciętny ucziwy obywatel nie tylko z wielką pobłażliwością odnosi się do wytwórców bimbru, ale nawet z nimi współdziała, pijąc go, tracąc przy tym zdrowie i swą godność ucziwego obywatela państwa. Staje się przestępcą. Legalne fabryki spirytusu, tzw. gorzelnie, produkują okowitę w sposób racjonalny, używając do produkcji surowców odpowiednich z racji gospodarczych, a więc np. ziemniaków, wykorzystują pełne możliwości zużycia, gdyż pozostałość — wywar, można wykorzystać jako paszę dla bydła. Spirytusu gorzelnianego nie oddaje się od razu konsumentowi do spożycia. Trzeba przedtem poddać go destylacji na aparatach rektyfikacyjnych i w ten sposób oddzielone zostają szkodliwe dla zdrowia domieszki, z których produkuje się spirytus denaturowany lub też inne przetwory chemiczne. Bimbrarz nie posiada należytych urządzeń i dlatego nie jest w stanie wyprodukować spirytusu czystego, a niejednokrotnie dodaje do wytwarzanego produktu różne kwasy lub karbid. To też często słyszymy o wypadkach zatrucia. Jeżeli nawet w krótkim czasie po wypiciu bimbru nie odczuwa się jego złych skutków, to tylko dowód, że organizm jest silny i odporny. Po pewnym jednak czasie przestanie być odporny i odczuje poważnie skutki niebezpieczne dla zdrowia. Popierając bimbrarzy okrada się skarb państwa. Bimbrarz jest przestępcą i szkodnikiem społecznym, a mimo to znajduje się w stokrotnie lepszych warunkach od ludzi pracy, którzy z samozaparciem, własnym potem i trudem podnoszą Polskę z gruzów i budują fundamenty jej lepszej przyszłości. Ucziwy, uświadomiony obywatel powinien współdziałać z władzami w walce o likwidację plagi potajemnego gorzelnictwa. (n)

W związku z uchwałą Rady Ministrów z dnia 26 czernicy 1945 r. uchylającą zakaz korzystania z odbiorników lampowych i detektorowych, wszelkie placówki Polskiego Radia przystąpiły do rejestracji aparatów odbiorczych wg. następujących opłat: opłata rejestracyjna, jednorazowa — 100 zł, opłaty abonamentowe dla pracujących w instytucjach państwowych i sa-

morządowych oraz świetlic — 50 zł miesięcznie; opłaty abonamentowe dla wolnych zawodów, lokali i niepracujących — 200 zł. Rejestracje przyjmuje się codziennie w godzinach urzędowych, Olsztyn, ul. Grunwaldzka 21. Odbiorniki niezarejestrowane w Polskim Radiu podlegają sankcji przewidzianej w art. 29 Dz. U. R. P. nr. 63, poz. 481, tj. kary aresztu do 3-ch miesięcy, grzywny do 3.000 zł, niezależnie od konfiskaty odbiornika na rzecz skarbu Państwa.

W związku z akcją nadawania obywatelstwa polskiego miejscowej ludności pochodzenia polskiego zdarzają się częste wypadki, że obywatelstwo otrzymują nieraz ludzie nieuprawnieni, którzy w czasie okupacji niemieckiej działali na szkodę Państwa i Narodu Polskiego. Również zachodzą wypadki, że szereg Niemców, którzy dawniej popełniali zbrodnie na ludności polskiej w miastach i wsiach b. «Generalnej Guberni», korzystając z chaosu zdołali się nie tylko na terenie tutejszym zaklimatyzować, ale i usadowić bezpiecznie na różnych stanowiskach, zaopatrując się w fałszywe polskie dokumenty osobiste. Ludzie ci doskonale władają językiem polskim i występują w roli «rodowitych Polaków». Ostatnio miało miejsce aresztowanie kilku b. członków policji niemieckiej, którzy byli zaopatrzeni w «autentyczne» dokumenty polskie. Ludność województwa gdańskiego i olsztyńskiego wzywa się do współdziałania z miejscowymi czynnikami bezpieczeństwa przy wykrywaniu zbrodniarzy i zdrajców. (Ki)

W ramach niesienia wydatnej pomocy osadnikom stwierdzić należy z zadowoleniem fakt, że przyznana kwota 10 milionów zł. dla osadników okręgu olsztyńskiego już jest rozprowadzana wśród osiadłej ludności na terenie okręgu olsztyńskiego przez Oddział Państw. Banku Rolnego w Olsztynie. Również udziela się pożyczek polskiej ludności miejscowej. Każda rodzina ma prawo do otrzymania pożyczki w wysokości do 15.000 zł. na podstawie złożonego podania, zaopiniowanego przez Państw. Urząd Repatriacyjny i Urząd Ziemiński. Według prowizorycznych obliczeń wyasygnowana suma 10 mil. zł. nie wystarczy dla zaspokojenia potrzeb wszystkich osadników na terenie Okręgu Olsztyńskiego. Również odbywa się przyznawanie kredytów rzemieślnikom. (Ki)

SKŁAD KONSYGNACYJNY Nr. 20

Przemysłu Szklarskiego na Okręg Mazurski

OLSZTYN, ul. Marsz. Stalina 32

poleca:

szkło okienne, wystawowe i galanterię szklaną po cenach urzędowych.

Potrzebny chłopiec do sprzedaży naszego pisma i jako go-niec. Zgłaszać się ul. 11. Listopada 16 I p., o dziesiątej.

Wydział Odbudowy ogłasza przetarg na remont budynku przy ul. Stalina nr. 1, róg Sienkiewicza. Oferty na remont budynku należy składać do dnia 10. 9. 45 r. w Kancelarii Wydziału Odbudowy. Otwarcie ofert nastąpi dnia 11 września br. o godz. 12. Słabe kosztorysy za opłatą. Informacje można otrzymać w Kancelarii Wydziału Odbudowy.